

Principii si planuri de actiune pentru dezvoltare
durabila

Oradea, mai 2007

Programele europene de actiune pentru mediu

- **1-ul Program de Actiune pentru Mediu 1973 - 1976**
- Reactia europeana la cresterea vizibila a efectelor negative ecologice : aceste efecte trebuie detectate si descrise/explicate stiintific. In al doilea rand progresul tehnologic trebuie proiectat in conformitate cu necesitatile ecologice; utilizarea principiului emisiei si a standardelor de calitate pentru domenii ale mediului.
- **Al 2-lea Program de Actiune pentru Mediu 1977 - 1981**
- Continuarea primului program : directive si reglementari pentru diferite domenii ale mediului (aer, apa si sol); masuri de inceput in vederea armonizarii la nivel de Comunitate Europeana a intrebarilor procedurale.
- **Al 3-lea Program de Actiune pentru Mediu 1982 - 1986**
- Introducerea principiului prevenirii si integrarea obiectivelor de mediu in alte sectoare importante : protejarea marii Mediterane, reducerea zgomotelor, reglementarea emisiilor transfrontaliere, substante periculoase, si transportul peste granita al acestor substante. Trecerea la principiul emisiei (emisii industriale) : reducerea emisiilor la sursa, utilizarea obligatorie a celei mai bune tehnologii disponibile (BAT – best available technique).
- **Al 4-lea Program de Actiune pentru Mediu 1987 - 1992**
- Consolidarea obiectivelor de mediu in politici ale altor domenii (In special agricultura, industrie, transporturi si energie) prin oferirea unor stimulente economice pentru comportamente prietenoase fata de mediu si prin introducerea instrumentului de planificare standardizat de Evaluare a Impactului de Mediu.
- **Al 5-lea Program de Actiune pentru Mediu 1993 - 2000**
- Postularea principiului dezvoltare durabila in vederea combinarii obiectivelor economice si de mediu; descentralizarea si participarea: transmiterea competentelor catre guvernele nationale si autoritati regionale (subsidiaritate), integrarea diferitilor actori cu interese diferite in structuri de dialog institutional (impartirea responsabilitatii); trecerea de la standarde de emisie la standarde de calitate a mediului.
- **Al 6-lea Program de Actiune pentru Mediu 2001 - 2010**
- Implementarea strategiei UE de dezvoltare durabila; al 6-lea program denumit

“ Viitorul nostru, alegerea noastra”

propune cinci directii majore de actiune strategica: imbunatatirea implementarii legislatiei actuale, integrarea preocuparilor de mediu in alte politici, apropierea de piata, imputernicirea populatiei ca cetateni privati si sprijinirea lor in schimbarea atitudinii, luarea in considerare a mediului in utilizarea teritoriului – planificare si managementul deciziilor

Programul al 6-lea de actiune pentru mediu

- **Directii strategice**

- imbunatatirea implementarii legislatiei actuale
- integrarea preocuparilor de mediu in alte politici - apropierea de piata
- imputernicirea populatiei ca cetateni privati si sprijinirea lor in schimbarea atitudinii
- luarea in considerare a mediului in utilizarea teritoriului
- planificare si managementul deciziilor

Programul al 6-lea de actiune pentru mediu

- Domenii de actiune

- 1) Schimbarea climei:

- reducerea gazelor de sera prin:
 - Schimbari structurale privind transportul si energia
 - Cresterea eficientei si economia de energie
 - Cercetarea in domeniul tehnologic
 - Informarea cetatenilor

Programul al 6-lea de actiune pentru mediu

- Domenii de actiune

- 2) Natura si biodiversitatea:

- protejarea si restaurarea structurii si functionarii sistemelor naturale
- stoparea pierderilor in biodiversitate prin
 - protectia solului
 - salvarea mediului marin
 - prevenirea accidentelor industriale si minerale.

Programul al 6-lea de actiune pentru mediu

- **Domenii de actiune**

- 3) Mediul si sanatatea:**

- atingerea unui nivel de calitate a mediului care sa nu provoace impacte importante sau riscuri pentru sanatatea omului

prin

- prevenirea riscurilor (revizuire a sistemului comunitar de management al riscurilor substantelor chimice)
- activarea directivelor pentru apa si zgomot

Programul al 6-lea de actiune pentru mediu

- Domenii de actiune

- **4) Managementul resurselor naturale si
deseurilor:**

- a se asigura un consum al resurselor
regeneerbare si neregeneerbare suportat de
mediu.

prin

- cresterea nivelului de reciclare si reducerea
producerii de deseuri (reducerea cantitativa a
deseurilor finale cu 20% pana in 2010 si cu 50%
pana in 2050)

Dezvoltarea politicii de mediu a UE din 1957

Anul /Tip de actiune / Definirea obiectivelor /Baza Legala

- 1957 Nici o competenta de mediu; reglementarile cu impact asupra mediului subordonate obiectivelor pietei interne
EEC Treaty Articles 2, 100, and 235
- 1972 Summitul Comunitatii europene identifica nevoia unor masuri coordonate pentru protectia mediului
- 1973 Adoptarea Primului Program de Actiune pentru Protectia Mediului (EAP) care promoveaza activitati individuale dar nici un concept consistent de politica de mediu
- 1976 Al Doilea EAP
- 1981 Reorganizarea Comisiei, transferarea responsabilitatilor de mediu de la DG III (Politica industrială) la DG XI (Mediu, Siguranta Nucleara si Protectie Civila)
- 1982 Al treilea EAP mentioneaza pentru prima oara preventia ca un principiu esential subliniind masurile de mediu
- 1985 Decizia Curtii de Justitie ridica protectia mediului la unul din obiectivele esentiale ale omunitatii Europene
- 1986 Actul european Unic (SEA) introduce un nou titlu "Mediu"
(VII) in tratat si creaza competente legale in probleme de mediu: politica de mediu ca parte integranta a altor politici new Title VII (= ECT Art. 130r - t)
- 1992 Tratatul UE de la Maastricht defineste dezvoltarea durabila ca obiectiv fundamental ECT Art. 2 and 3; Title XVI (= Art. 130r - t)
- 1992 Al Cincilea EAP defineste conceptia Comunitatii asupra dezvoltarii durabile determina trecerea de la masuri pur reglementatoare la masuri de piata (fiscale)
- 1994 Infiintarea Agentiei Europene de Mediu la Copenhaga; organism de informare si cercetare date
- 1997 Tratatul de la Amsterdam confirma principiul durabilitatii; procedura de luare a deciziei imbunatatita
TEU Art. 2; ECT Art. 2, 3, and 6; Title XIX (= Art. 174 - 176)
- 2001 Al Saselea Program de Actiune pentru Protectia Mediului intitulat "2010: Viitorul nostru, alegerea noastra"

Principii si planuri de actiune pentru dezvoltare durabila

- **Principiul Subsidiaritatii**

Oricand este posibil, actiunile ar trebui luate de autoritatile cele mai apropiate de persoanele afectate de aceste actiuni. Insa tari care actioneaza izolat nu pot salva mediul.

Politicile trebuie coordonate la un nivel mai inalt. Rolul Uniunii este sa sustina si sa coordoneze aceste eforturi ale statelor membre si sa verifice daca guvernele isi respecta angajamentele luate.

Principii si planuri de actiune pentru dezvoltare durabila

- **Principiul Precautiei**

Obiectivul este sa se asigure un nivel ridicat de protectie a mediului si a sanatatii oamenilor, animalelor si plantelor atunci cand datele stiintifice disponibile nu permit o evaluare completa a riscurilor.

Aspecte ale principiului:

- decizia politica de a actiona sau a nu actiona
- in caz afirmativ, modul in care se actioneaza.

Raspunsul este in functie de nivelul de risc considerat "acceptabil" de societatea careia ii este impus riscul.

Principii si planuri de actiune pentru dezvoltare durabila

- **Principiul "poluatorul plateste" si principiul "prevenirea poluarii la sursa"**

Oricine produce daune mediului, pericole sau riscuri, este responsabil sa evite, sa reduca si sa combata acele daune, pericole si riscuri.

Este mai eficient sa dezvolti politici care sa se adreseze cauzelor poluarii decat sa se adreseze gasirii de solutii pentru efectele provocate.

Principii si planuri de actiune pentru dezvoltare durabila

- **Principiul “dezvoltarii durabile”**

Iunie 2001: **Strategia Europeana pentru Dezvoltare Durabila**

Dimensiuni:

- **Durabilitatea mediului** (mentinerea integritatii ecosistemului)
- **Durabilitatea economica** (eco-eficienta economiei)
- **Durabilitatea sociala** (a garanta conditii oamenilor pentru bunastare si sanse distribuite echitabil, in comunitatile prezente, dar si viitoare)
- **Durabilitate institutionala** (a asigura conditii de stabilitate, democratie, participare, informare, formare si justitie)

Politica produselor integrate (PPI)

Promovarea dezvoltării unei piețe pentru produse ecologice (verzi)

Strategia PPI

- **Influentarea preturilor** –reducerea taxelor pentru „produse ecologice”, subvenții de stat, extensia conceptului de „responsabilitate a producătorului”
- **Stimularea cererii** – furnizarea de informații mai bune, despre produsele pe care le cumpără, consumatorului; folosirea eco-etichetelor și încurajarea la scară largă a organizațiilor să adopte strategii de achiziție ecologice;
- **Promovarea produselor ecologice** –încurajarea utilizării eco-etichetelor, promovarea informațiilor despre ciclul de viață al produselor și introducerea considerațiilor de mediu în standardele europene ale produselor